

7.12.2023

Seurakunnanvaltuuston V ylimääräinen kokous 2023

Aika	7.12.2023 klo 18:00
Paikka	Seurakuntasali, Unioninkatu 39, sisäpiha
Läsnä	Bly Ritva, 1. varapuheenjohtaja Brodkin Jefim, puheenjohtaja Brodkin Leena Kilpinen Kim Kontkanen Mika (poissa kokouksesta kohdan 5 § käsittelyn ajan klo 18.05–19.25) Lampinen Marina (poistui klo 19.40) Lappalainen Anatoli Mountraki Maria Murto Risto Palola Elina, 2. varapuheenjohtaja Salminen Markku, kirkkoherra Soraniva Anna Tamminen Elise Virolainen Joonas Väisänen Iryna (poistui klo 20.10)
Kutsuttuna	Jalonen Lasarus, johdon sihteeri Mendes Kristiina, hallintopäällikkö Rosenberg Kaj, kiinteistöpäällikkö
Poissa	Juntunen Pertti (este) Karpin Miika (este) Lindström Anja (este) Pelkonen Markku (este) Saarinen Ulla (este) Stenberg Andreas (este)

1 § Kokouksen avaus
Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 18.01.

2 § Laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen
OrtL 52 §:n mukaan seurakunnan toimielin on päätösvaltainen, kun läsnä on puolet jäsenistä. Valtuuston työjärjestyksen 3 §:n 2 momentin mukaan kokouskutsu asialuetteloineen on toimitettava seurakunnanvaltuuston jäsenille vähintään 14 päivää ennen kokousta.

Kokouskutsu on lähetetty 23.11.2023.

Päätös: Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

7.12.2023

3 § Pöytäkirjantarkastajien valitseminen

KJ 91 §:n mukaan seurakunnanvaltuuston pöytäkirjan tarkastaa kaksi valtuuston valitsemaa pöytäkirjantarkastajaa ja se on tarkastettava 7 päivän kuluessa kokouksen päättymisestä. Pöytäkirjantarkastajat valitaan sopivaksi katsotulla tavalla. Sihteeri ja pöytäkirjantarkastajat sopivat yhdessä pöytäkirjan tarkastusajan ja -paikan. Pääsääntöisesti pöytäkirjantarkastajille esitetään tarkastettavaksi sihteerin ja puheenjohtajan / puheenjohtajien allekirjoittama pöytäkirja, ellei se käytännön syistä ole mahdotonta. (Valtuuston työjärjestys 11 § 3 momentti). Pöytäkirjantarkastajat toimivat tarvittaessa myös ääntenlaskijoina.

Päätös: Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Maria Mountraki ja Risto Murto.

4 § Esityslistan hyväksyminen

Päätös: Esityslista hyväksyttiin kokouksen työjärjestykseksi.

Valtuutettu Mika Kontkanen totesi itsensä esteelliseksi kohdan 5 § käsittelyssä ja poistui kokouksesta klo 18.05.

5 § Unioninkatu 39 ja Liisankatu 29 kiinteistöjen tulevaisuus (liitteet – ei julkinen)

Kiinteistölautakunta valmisteli asiassa esitystä seurakunnan neuvostolle valtuuston, neuvoston ja kiinteistölautakunnan 21.9.2023 yhteistapaamisessa nousseet odotukset huomioiden. Neuvostolle tehdyssä esityksessä on huomioitu kiinteistöjen heikko kunto ja sen aiheuttama vaara yleisölle sekä siitä johtuva pakollisten korjausten välttämättömyys. Neljän miljoonan korjausbudjetti on huomioitu seurakunnan toiminnan ja talouden suunnitelmassa vuosille 2024-2026. Neuvosto lähetti asian valtuustolle käsittelyyn 19.10.2023 kokouksessaan.

Esittelijä: kiinteistöpäällikkö ja hallintopäällikkö

Päätösesitys: valtuusto käsittelee neuvoston esityksen vaihtoehtoista Unioninkatu 39 ja Liisankatu 29 kiinteistöjen tulevaisuudesta.

Valtuuston 1. varapuheenjohtaja Ritva Bly teki asiassa vastaesityksen, jota myös kannatettiin: ”Etenemme edellisessä valtuuston kokouksessa päätetyllä tavalla ja teemme pakolliset korjaukset näihin kiinteistöihin. Uusi valtuusto uudella kaudella tekee lopullisen ratkaisun kiinteistön tulevaisuudesta.”

Valtuutettu Elise Tamminen teki asiassa vastaesityksen, jota ei kannatettu: ”Katson, että valtuuston on päätettävä nyt, että seurakunnan on ryhdyttävä välittömästi toimiin Unioninkatu 39 ja Liisankatu 29 kiinteistöjen yhtiöittämisiksi. Kumpikin kiinteistö yhtiöitetään erillisinä asunto-osakeyhtiönä/kiinteistöosakeyhtiönä kuten luonnoksessa 6.9.2021 on ehdotettu (tarkemmin Ei-julkinen_Helsingin ortodoksinen seurakunta - Kiinteistön yhtiöittäminen - Luonnos 6.9.2021(11892842.3).pptx).

7.12.2023

Yhtiöittämisen jälkeen Unioninkatu 39 myydään kiinteistökehittäjälle, jonka kanssa yhteistyössä seurakunta voi kehittää omistukseensa jäävää Liisankatu 29 asunto-osa-yhtiötä.

Varoja Liisankatu 29 korjauksiin ja kehittämiseen saadaan Unioninkatu 39:stä yhtiöittämisen jälkeen saadulla myyntivoitolla.

Tontti voidaan jättää joko seurakunnan tai Liisankatu 29 omistukseen. Unioninkatu 39-yhtiö ja/tai Liisankatu 29 sijaitseisi silloin vuokratontilla ja seurakunta/Liisankatu29 yhtiö saisi vuokratuloja.

Liisankatu 29 ja Unioninkatu 39 rakennukset on yhtiötettävä erikseen, koska rakennusten rakennushistoriallinen arvo asettaa erilaisia vaatimuksia korjausrakentamiselle ja näiden rakennusten tarpeet muutoinkin ovat erilaiset. Käytännössä yhden yhtiön ja yhtenäisten toimintaperiaatteiden sekä kustannusten jaon tekeminen on mahdotonta.

Liisankatu 29 yhtiötetään osin myös tulevaisuuden tarpeita varten, ja samalla varmistetaan seurakunnan taloudellista liikkumavaraa muussa kuin omassa käytössä olevien asunto- tai liikeosakkeiden myynnillä.

Perustelut:

Seurakunnan tärkein tehtävä on turvata sen perustoiminta. Kaupallisten kiinteistöjen omistaminen ei ole seurakunnan ydintoimintoja.

Seurakunnanvaltuuston vuosille 2016-2025 (päivitetty 2018) hyväksymän kiinteistöstrategian mukaisesti tuottamattomista tai huonosti tuottavista kiinteistöistä ja asunto-osakkeista voidaan luopua.

Seurakunnalla ei tosiasiallisesti ole taloudellisia edellytyksiä selvittää Unioninkatu 39 - Liisankatu 29 tulevista eikä juuri nyt välttämättömistä ja mittavista peruskorjauksista ja remonteista ja toimia käytännössä varoja kiinteistöihin sijoittajana ilman, että se näkyy seurakunnan toiminnoissa ja johtaa väistämättä seurakunnan nykyisten perustoimintojen karsimiseen. Kiinteistöistä ja niiden korjaustarpeesta tehdyt vuosikorjaus-, perus- ja muut laskelmat osoittavat yhdessä taloudesta tehtyjen laskelmien kanssa, että valtuustolla ei ole vaihtoehtoja, jos se haluaa toimia vastuullisesti ja varmistaa seurakunnan talouden kestävyttä tulevana vuosina ja vuosikymmeninä.

Seurakunta ei myöskään voi/saa ottaa lainoja, joilla sidotaan vuosikymmeniksi tulevien sukupolvien mahdollisuudet selvittää perustoiminnoista ja kehittää seurakuntaa. Yhtiöittämällä seurakunta myös varmistaa, että perustettavat asunto- tai kiinteistöyhtiöt ovat mahdollisten lainojen ottajia, eivätkä seurakunnan vastuut lainoista ja niiden maksamisesta kasva liian suuriksi.”

7.12.2023

Neuvoston pohjaesityksen ja Blyn vastaesityksen välillä äänestettiin, jossa vastaesitys sai yhdeksän ääntä (Bly, Brodtkin, Kilpinen, Lampinen, Mountraki, Palola, Virolainen, Väisänen ja Brodtkin) ja neuvoston pohjaesitys viisi ääntä (Lappalainen, Murto, Salmi-
nen, Soraniva ja Tamminen).

Päätös: Valtuuston 1. varapuheenjohtaja Ritva Blyn vastaesityksen mukaan valtuusto päätti, että etenemme edellisessä valtuuston kokouksessa päätetyllä tavalla ja teemme pakolliset korjaukset näihin kiinteistöihin. Uusi valtuusto uudella kaudella tekee lopullisen ratkaisun kiinteistön tulevaisuudesta.

Valtuutettu Mika Kontkanen palasi kokoukseen kohdan 5 § käsittelyn jälkeen klo 19.25.

Valtuutettu Marina Lampinen poistui kohdan 6 § käsittelyn aikana klo 19.40 eikä osallistunut kohdan 6 § päätöksentekoon.

Valtuutettu Iryna Väisänen poistui kohdan 6 § käsittelyn aikana klo 20.10 eikä osallistunut kohdan 6 § päätöksentekoon.

6 § Seurakunnan lausunto kirkollishallitukselle (liite)

Neuvosto käsitteli 16.11.2023 kokouksessaan kirkollishallituksen selvityspyyntöä Helsingin ortodoksisen seurakunnan hallinnon tilanteesta ja teki asiassa esityksen valtuustolle.

Esittelijä: kirkkoherra

Päätösesitys: valtuusto hyväksyy seurakunnanneuvoston esityksen lausunnoksi kirkollishallitukselle.

Valtuuston 1. varapuheenjohtaja Ritva Bly teki asiassa vastaesityksen, jota myös kannatettiin: ”Seurakunnanvaltuusto lähettää kirkollishallitukselle seuraavan lausunnon selvityspyyntöön:

Kirkollishallitukselle

Asia: Kirkollishallituksen selvityspyyntö Helsingin ortodoksisen seurakunnan hallinnon tilanteesta Diaarinro: 166/00/2023

Kirkollishallitus on kirjeellään 5.10.2023 pyytänyt Helsingin ortodoksiselta seurakunnalta selvitystä sen hallinnon tilanteesta 8.11.2023 mennessä. Selvitys tulee antaa normaalin hallintomenettelyn kautta siten, että seurakunnanneuvosto valmistelee selvityksen seurakunnanvaltuuston hyväksyttäväksi. Selvityspyynnön mukaan selvityksessä tulee käsitellä ainakin Helsingin seurakunnan hallinnon toimintakykyä, oikaisuvaatimusten suhteellisesti suurta määrää, hallinnon avoimuutta sekä seurakunnanneuvoston, valtuuston ja toimenhaltijoiden roolia seurakunnan hallinnossa. Jos selvityksessä

7.12.2023

ilmenee kehittämiskohteita, tulisi selvitykseen sisällyttää suunnitelma niiden toteuttamisesta.

Seurakunnanvaltuusto esittää edellä mainitun perusteella kunnioittavasti seuraavan selvityksen, joka on jäsennelty selvityspyynnössä mainittujen seikkojen mukaisesti.

1. Seurakunnan hallinnon toimintakyky

Seurakunnan hallinto on kohdannut muun yhteiskunnan tavoin suuria ulkoisia haasteita perinteisten toimintatapojen kärsittyä mm. koronapandemian seurauksena. Hallinto edellyttää jatkuvaa kehitystä ja joustavuutta, minkä edistämiseksi valtuusto on mm. päättänyt johtosäännöstä luopumisesta syksyllä 2023.

Seurakunnanneuvosto toimii valmistelevana ja toimeenpanevana elimenä, mutta valtuuston ja neuvoston välisessä tiedonkulussa on havaittu puutteita. Kirkollishallituksen vanhojen ohjeistusten mukaisesti valtuusto ei valinnut keskuudestaan yhtään jäsentä neuvostoon. Tiedonkulun varmistamiseksi tätä ohjeistusta olisi syytä tarkistaa. Valtuuston kokoukset ovat avoimia, mutta istuntojen striimaamista koskevan valtuustoaloitteen täytäntöönpanoa on jouduttu odottamaan vuosia. Seurakuntalaiset ovat myös valittaneet, ettei valtuuston kokouksista ole aina tiedotettu asianmukaisesti seurakunnan tiedotuskanavien kautta.

Seurakunnan talouteen ja toimintaan liittyvää päätöksentekokykyä heikentää erityisesti se, ettei päättävillä luottamuselimille ole valmisteltu eikä esitelty valtuuston tekemistä päätöksistä huolimatta pitkäjänteisiä suunnitelmia eikä päätösehdotuksia liittyen seurakunnan heikkoon taloustilanteeseen ja toiminnan sopeuttamiseen. Samaan aikaan luottamuselimiä toistuvasti moititaan siitä, ettei päätöksiä ole tehty. Riittävä valmistelu on kuitenkin vastuullisen päätöksenteon edellytys ja valmistelu- ja esittelyvastuu on selkeästi toimihenkilöillä. Valtuutetuille kerrotaan toistuvasti henkilöstön kuormittumisesta, mutta kirkkoherran esityksen mukaisesti neuvosto ei ole perustanut tueksensa toimikuntia.

Seurakunta on kohdannut vaikeuksia erityisesti pitkän aikavälin taloushallinnon kohdalla. Tämä on näkynyt muun muassa Mannerheimintien, Unioninkadun ja Liisankadun kiinteistöjen pitkään jatkuneena huonona taloudenhoitona ja puutteellisena varautumisena. Kun kiinteistöjen tuottoa on käytetty ja yhä käytetään seurakunnan perustyön rahoittamiseen, on kiinteistöjen korjausvelka noussut vuosien saatossa yli 20 miljoonaan euroon. Toisaalta Helsingin keskustan kiinteistöt ovat seurakunnan talouden pitkän aikavälin turva, jonka arvosta ja potentiaalista kertoo se, että ne edelleen kiinnostavat sijoittajia. Seurakunnan on kyettävä huomattavasti pitkäjänteisemmin varautumaan tulevaisuuden haasteisiin.

Seurakunnan työntekijöillä on haasteita ymmärtää luottamuselinten roolia ja toimivaltaa. Yhteisiä valmistelutilaisuuksia ei usein kuitenkaan ole toiveista huolimatta

7.12.2023

järjestetty, eikä niitä ole koskaan ideoitu eikä sovittu yhdessä. Jos jotakin yritetään järjestää, tapahtuman ajankohdan sopimisessa ei käytetä yleisesti saatavilla olevia hallinnon menettelyjä (esim. ”doodlaus”), vaan ajankohta määrätään suoraan seurakunnan toimesta.

Vuosien 2021–2023 aikana on tehty 16 valtuustoaloitetta ja 12 neuvostoaloitetta. Neuvostoaloitteista 9/12 on hylätty ja loput kolme ovat tällä hetkellä yhä valmistelussa. Valtuustoaloitteista on hylätty 9/16, 5/16 on yhä valmistelussa (vanhimmat näistä aloitteista on tehty alkuvuonna 2021, joten niiden valmistelu on kestänyt pian kolme vuotta) ja vain kaksi valtuustoaloitetta on hyväksytty: johtosäännön kumoaminen ja kirkon tavoite- ja toimintasuunnitelman toimeenpanon seuranta seurakunnassa suunnitteleman toimikunnan perustaminen. Jälkimmäistä valtuuston päätöstä ei tosin koskaan toimeenpantu. Tätä toimikuntaa olisi voitu käyttää apuna kirkollishallitukselle ja kirkolliskokoukselle raportointiin. Nyt näille elimille toimitettu ensimmäinen raportti osoitti, että valmistelua, toimeenpanoa ja seuranta on kirkastettava ja parannettava. Kaikkien luottamushenkilöiden tekemien aloitteiden hylkääminen kirkkoherran tekemissä esityksissä osoittaa arvostuksen puutetta luottamushenkilöiden osallistumista kohtaan ja entisestään vahvistaa luottamushenkilöiden ulkopuolisuuden ja arvottomuuden tunnetta.

2. Oikaisuvaatimusten suhteellisesti suuri määrä

Kukin oikaisuvaatimus, joka seurakunnasta on tehty, ansaitsisi oman selvityksensä, mikä ei ole tässä aikataulussa mahdollista. Vuosien 2020–2023 aikana on tehty 15 oikaisuvaatimusta koskien Helsingin ortodoksista seurakuntaa. Suurimman osan Helsingin ortodoksisesta seurakunnasta tehdyistä oikaisuvaatimuksista on tehnyt työntekijä (8/15 oikaisuvaatimuksista) ja näistä suurimmassa osassa valittaja on ollut kirkkoherra Salminen (6/8). Seurakunnan luottamushenkilöt ovat tehneet viisi oikaisuvaatimusta ja seurakuntalaiset kaksi.

Oikaisuvaatimukset ovat osa oikeusvaltiota, ja ne liittyvät ortodoksisen kirkon julkis-oikeudelliseen asemaan ja siihen liittyvään sääntelyyn. Useimmiten olisi kuitenkin tarvittu oikeudellisen arvion sijaan tarkoituksenmukaisuusharkintaa, jota ei oikaisuvaatimuksilla voi tehdä eikä edistää. Monet – ellei kaikki - asiat olisi pystytty ratkaisemaan avoimella keskustelulla, jos sellaisia kyettäisiin käymään. Oikaisuvaatimusten kohteena olevia päätöksiä ei voida panna täytäntöön, mistä voi luonnollisesti aiheutua paljonkin haittaa, ja niiden käsittely vie kaikkien osapuolten voimavaroja.

3. Hallinnon avoimuus

Seurakunnan hallinnon avoimuudessa on suuria ongelmia. Julkisia asiakirjoja ei luovuteta julkisuuslain mukaisesti seurakunnan jäsenille tai edes toimielinten jäsenille. Eduskunnan apulaisoikeusasiamies on tuoreessa päätöksessään (EOAK/2698/2022) todennut, että neuvoston jäsenen Anna Tchervinskijn tietopyyntöön ei ole

7.12.2023

asianmukaisesti vastattu eikä seurakunnan hallintopäällikkö ole toiminut tietopyyntöä käsitellessään lainmukaisella tavalla. Kirkollishallitus on myös kokouksessaan 30.3.2023 hyväksynyt seurakunnan jäsenen tekemän oikaisuvaatimuksen, jossa katsotaan seurakunnan toimineen lain vastaisesti, kun se ei ole antanut seurakunnan jäsenelle hänen pyytämäänsä julkisia asiakirjoja. Suhtautuminen tietopyyntöihin on usein vähättelevää ja välinpitämätöntä, kuten eduskunnan oikeusasiamiehen lausunnostakin käy huolestuttavan selkeästi ilmi.

Helsingissä, kuten monissa muissakin seurakunnissa, valtuuston puheenjohtajalla on ollut läsnäolo- ja puheoikeus neuvoston kokouksissa. Tämän oikeuden toteutumisen välttämättömänä edellytyksenä on saada tieto neuvoston kokouksista, ml. kokouksutut, esityslistat, esittelymateriaalit ja sähköpostikokoukset. Valtuuston puheenjohtaja kuitenkin poistettiin neuvoston yhteiseltä sähköpostilistalta ja häntä myös estettiin lähettämästä listalle sähköpostia. Valtuuston puheenjohtajalla on syksystä 2022 alkaen toimitettu neuvoston kokouksutuja, esityslistoja ja esittelymateriaaleja parhaimmillaan satunnaisesti ja hänen osallistumisensa sähköpostikokouksiin on estetty. Vastaavanlaisia ongelmia on ollut ajoittain myös pappien ja kanttorien lakisääteisen edustajan osalta.

4. Seurakunnan neuvoston, valtuuston ja toimenhaltijoiden rooli seurakunnan hallinnossa

Seurakunnanvaltuuston ja seurakunnan neuvoston roolit on selkeästi määritelty lainsäädännössä. Niitä varten on myös työjärjestyksensä, jotka on uusittu vuonna 2023.

Keväällä 2022 järjestetyn seurakunnantarkastuksen pöytäkirja ei ollut tasapuolisesti laadittu. Tarkastus on siis lähinnä ollut itsearviointi seurakunnan johtaville toimenhaltijoille. Luottamushenkilöitä ei otettu mukaan tarkastusseurueeseen, eikä heidän näkemyksiään otettu huomioon. Tämä ei edusta hyvää ja avointa hallintoa.

Hallinnollisesti hyvin ongelmallista oli myös arkkipiispa Leon kesä-joulukuussa 2022 tapahtunut puuttuminen Helsingin seurakunnanvaltuuston toimintaan. Hän ei kertonut mitään perustelua tälle poikkeukselliselle menettelylle, vaan asia tuli valtuustolle täytenä yllätyksenä.

Arkkipiispa Leo kertoi vasta 24.10.2022 valtuustolle lähetetyssä sähköpostiviestissään perustelut (valtuutettu Elina Palolan esittämästä erityisestä pyynnöstä) sille, miksi hän oli kutsunut kokouksen koolle. Arkkipiispan viestissään esittämät perustelut eivät luottamushenkilöille avaudu, sillä valtuutettujen käyttäytyminen ja kielenkäyttö valtuuston kokouksissa ei ole poikennut tavanomaisesta kokoukikäytöksestä. Lisäksi eduskunnan apulaisoikeusasiamies on päätöksensä EOAK/826/2022 perusteluissa todennut, että ”Euroopan ihmisoikeustuomioistuim on pitänyt vaaleilla valittujen henkilöiden sananvapautta erityisen merkittävänä edustuksellisessa demokratiassa, jotta edustajat voivat tuoda kannattajiensa näkemyksiä esille ja puolustaa heidän etujaan (ks. esim.

7.12.2023

Lombardo v. Malta, 24.7.2007, tuomion kohta 53). Myös oikeusasiamiehen ratkaisukäytännössä (ks. esim. EOAK/2859/2020, 31.5.2021) on todettu, että luottamushenkilöiden kohdalla sananvapaudella on erityisen korostunut merkitys ja siksi heidän sananvapauteensa puuttumiseen tässä ominaisuudessa on suhtauduttava varsin tiukasti.”

Viimeisin vaihe tässä valtuuston päätöksiin vaikuttamisyritysten sarjassa tapahtui Helsingin ortodoksisen seurakunnan valtuuston kokouksessa 26.1.2023, jolloin kokouksen jo käynnistettyä puheenjohtaja yllättäen vaihdettiin arkkipiispan määräyksellä. Tästä uutisoitiin seurakunnan tiedotteessa näin: ”Vuoden ensimmäinen 26. tammikuuta pidetty kokous jää historiaan, sillä tietävästi ensimmäistä kertaa kokouksen puheenjohtaja vaihtui kesken kokouksen hiippakunnan piispan määräyksellä. Kokouksen alussa seurakunnan kirkkoherra Markku Salminen luki arkkipiispa Leon kirjeen, jossa hän määräsi kokouksen tekniseksi puheenjohtajaksi Arvo Kokkosen. – – Arkkipiispa Leo perusteli kirjeessä määräystään kokouksen päätöksenteon turvaamisella: ”Katson, että erityisenä syynä puheenjohtajamääräykselle on valtuuston päätöksentekokyvyn turvaaminen.” Kokkonen ei ole valtuuston jäsen.

Tilanne tuli kaikille valtuutetuille ja myös täysilukuisena paikalla olleelle puheenjohtajistolle täytenä yllätyksenä. Kokouksen oli koollekutsunut ja esityslistan koonnut valtuuston puheenjohtaja Brodtkin, joka myös johti kokousta ensimmäisten kohtien ajan. Puheenjohtajan merkitys kokouksessa korostuu siinä, että hän muotoilee päätökset ja päättää äänestysmenettelystä säännösten puitteissa. Seurakunnan Facebook-tiedottaminen kesken kokouksen herättää myös todellista ihmetystä ja huolta, sillä tiedottaja kirjoitti tilanpäivityksenä mm. seuraavaa: *“On myös merkille pantavaa, että kaikki valtuutetut pysyvät kokouksessa”*. Tiedossa ei ole, että valtuutetut olisivat koskaan olleet pysymättä kokouksessa, joten kirjaus on täysin käsittämätön ja leimaa valtuutetut asiattomasti.

Seurakunnan sisäinen valvonta tapahtuu kirkkoherran toimesta. Neuvosto on päättänyt (10.6.2021), että neuvoston puheenjohtajat tapaavat säännöllisesti yhdessä johtavien työntekijöiden kanssa ja tuovat sisäistä valvontaa koskevat huomiot säännöllisesti neuvoston kokoukseen, mutta tätä ei ole tapahtunut.

Valtuusto esittää, että Helsingin seurakunnan hallinnon kehittämiseksi laaditaan suunnitelma kirkon palvelukeskuksen tuella, ja sen toimeenpanoa seurataan säännöllisesti.”

Kirkkoherra Salminen muutti neuvoston pohjaesitystä niin, että neuvoston laatiman lausunnon lisäksi valtuusto hyväksyy myös Blyn esittämän lausunnon ja lähettää ne molemmat vastauksena saatuun selvityspyyntöön.

Muutetun pohjaesityksen ja Blyn vastaesityksen välillä äänestettiin, jossa vastaesitys sai seitsemän ääntä (Bly, Brodtkin, Kontkanen, Mountraki, Palola, Virolainen ja

7.12.2023

Brodkin) ja neuvoston pohjaesitys kuusi ääntä (Kilpinen, Lappalainen, Murto, Salminen, Soraniva ja Tamminen).

Päätös: Valtuusto hyväksyi vastaesityksessä esitetyn tekstin lausunnokseen kirkollishallituksen selvityspyyntöön.

Valtuuston jäsenet Lappalainen, Salminen ja Tamminen jättivät päätöksestä eriävät mielipiteet (liitteet).

7 § Neuvoston esitys vaalialueista (liitteet)

Vaalilautakunta teki kokouksessaan 27.9.2023 esityksen seurakunnanvaalien vaalialueista. Esityksessä otettiin huomioon, että vuoden 2021 alussa Helsingin, Lahden ja Hämeenlinnan ortodoksiset seurakunnat yhdistyvät virallisesti Helsingin ortodoksiseksi seurakunnaksi.

Vaalialueiden vahvistaminen edellyttää seurakunnanvaltuuston tai hiippakunnan piispan päätöstä. Valtuuston 11.5.2023 tekemä päätös asiassa on kumottu kirkollishallituksessa 20.9.2023.

Nykyisen valtuuston valtuustokausi päättyy vuoden 2023 lopussa, eikä sillä ole demokraattista mandaattia toimia täysipainoisesti tämän jälkeen.

Neuvosto päätti 16.11.2023 kokouksessaan yksimielisesti lähettää vaalilautakunnan esityksen valtuustolle päätöksentekoa varten. Vaalilautakunta kokoontuu 8.12.2023 päättämään vaalien ajankohdasta.

Esittelijä: kirkkoherra

Päätösesitys: Seurakunnanvaltuusto yhtyy tehtyyn esitykseen ja päättää vaalialueista.

Seurakunnanvaltuuston puheenjohtaja Jefim Brodkin teki asiassa vastaesityksen, jota kannatettiin: ”Esitän seurakunnan jakoa vaalialueisiin ja valtuutettujen jakoa vaalialueittain oheisen taulukon mukaisella tavalla.

Perustelut:

Helsingin ortodoksisen seurakunnan valtuusto päätti kokouksessaan 11.5.2023 seurakunnanvaltuuston marraskuussa 2023 pidettävissä vaaleista käytettävästä vaalialuejako-osta ja valtuutettujen jakaantumisesta vaalialueisiin. Lain ortodoksisesta kirkosta (985/2006) 54 §:n 2 momentin mukaan ”seurakunnanvaltuusto voi jakaa seurakunnan useampaan vaalialueeseen siten, että seurakunnan eri alueet tulevat suhteellisesti edustetuiksi. Jos seurakunnan jäsenmäärä on yli 5 000, seurakunta on jaettava

7.12.2023

vaalialueisiin.” Lain yksityiskohtaisissa perusteluissa tarkennetaan: ”Seurakunnanvaltuusto voisi jakaa 2 momentin mukaisesti seurakunnan useampaan vaalialueeseen siten, että seurakunnan eri alueet tulevat valtuustossa suhteellisesti edustetuiksi. Jotta suhteellinen edustus toteutuisi, vaalialuejaossa tulee ottaa huomioon seurakunnan jäsenien jakautuminen vaalialueiden kesken.” (HE 59/2006 vp s. 33).

Helsingin seurakunnan jäsenluku on 22 022, joten jako vaalialueisiin on pakollinen. Laissa ja hallituksen esityksessä eri alueiden suhteellinen edustus tarkoittaa valtuutettujen määrän jakautumista suhteessa kullakin vaalialueella asuvien seurakuntalaisten määrään, kuten kaikissa muissakin yleisissä vaaleissa (esimerkiksi kaikissa julkisissa vaaleissa ja evankelis-luterilaisen kirkon vaaleissa). Myös kirkollishallituksen 3.5.2023 antama vaaliohje lähtee tästä oletuksesta. Samoin Suomen ortodoksisessa kirkossa kirkolliskokousvaalien edustajajako noudattaa selkeästi jäsenmäärän jakautumista (kirkkolaki 13 § ja 17 §).

Vuoden 2021 alusta alkaen aiemmat Helsingin, Lahden ja Hämeenlinnan ortodoksiset seurakunnat yhdistyivät yhdeksi uudeksi Helsingin ortodoksiseksi seurakunnaksi. Marraskuussa 2020 pidettiin tätä uutta seurakuntaa varten ylimääräiset valtuustovaalit, joiden vaalialueista ja valtuutettujen jakautumisesta alueittain oli päättänyt kirkkolain 55 § perusteella hiippakunnan piispa arkkipiispa Leo. Kirkkolain 55 §:ssä säädetään, että hiippakunnan piispa voi määrätä toimitettavaksi uuden vaalin seurakuntajaon olennaisen muutoksen johdosta. Jos seurakuntajaon muutos sitä vaatii, piispa voi määrätä vaalin toimitettavaksi uutta seurakuntajako noudattaen ennen seurakuntajaon muutoksen voimaantuloa. Piispa määrää tarvittaessa ylimääräistä vaalia varten 54 §:n 2 momentin mukaan vaalialueet.

Valtuuston toimivalta

Kirkollishallitus on todennut seurakunnanvaltuuston 11.5.2023 päätöksen olevan kirkkolain 54 §:n vastainen. Kirkollishallituksen päätöksessä todetaan myös, että seurakunnanvaltuusto olisi ylittänyt toimivaltansa päättäessään vaalialueista ja valtuutettujen jakautumisesta ja että seurakunnan tulisi tulevaisakin vaaleissa sitoutua hiippakunnan piispan vuonna 2020 tekemään vaalialuejakoon. *Kuitenkin kirkkolain 54 §:ssä yksiselitteisesti todetaan vaalialueista päättämisen olevan yksinomaan valtuuston päätösvallassa.* Lain 55.3 §:ssä säädetään, että piispa määrää tarvittaessa ylimääräistä vaalia varten 54 §:n 2 momentin mukaan vaalialueet. Tämä piispan oikeus määrätä vaalialueet koskee siis vain ylimääräisiä vaaleja, jollaiset pidettiin kolme vuotta sitten, eikä enää tulevia tavanomaisen järjestyksen mukaan järjestettäviä vaaleja. Seurakunnanvaltuustolla on oikeus päätöstä tehdessään itse arvioida, onko tehty valmistelu riittävä ja onko sillä riittävät tiedot päätöksen tekemiseen (Helsingin HAO 13.10.2015 15/0801/2, KHO 15.9.1999 T 2499).

Luottamuksensuoja

7.12.2023

Kirkollishallitus perustelee päätöstään katsomalla, että pohjoisella alueella asuville on ”syntynyt oikeutettuja odotuksia vaalialuejaon pysyttämistä ennallaan”. Kuitenkaan kyse ei ole vaalialueiden pysyttämistä ennallaan: seurakuntien yhdistymisestä on päätetty 26.8.2019, jolloin yhdistymissopimukseen on kirjattu: ”Uuden seurakunnan valtuusto päättää siirtymävaiheen aikana alueiden edustuksen jyvittämisestä.” Vasta vuotta myöhemmin syksyllä 2020 hiippakunnan piispa on omalla päätöksellään päättänyt nykyiset vaalialueet ja valtuutettujen jakautumisen. Sopimusta tekeville osapuolille ei ole voinut syntyä vuonna 2019 odotuksia vaalialueiden pysymisestä, koska jako on tehty vasta vuotta myöhemmin. Tällainen käsitys on myös sopimuksen vastainen, jossa nimenomaan todetaan, että yhdistynyt valtuusto päättää vaalialueista lain mukaan. Luottamuksensuoja voi syntyä vain sellaisille odotuksille, jotka ovat lainmukaisia.

Tässä tapauksessa kirkollishallitus on soveltanut luottamuksensuojanperiaatetta poikkeavalla tavalla ja puutteellisin perustein. Luottamuksensuoja voi syntyä esimerkiksi myönteisen viranomaispäätöksen tai viranomaisen antaman neuvon perusteella. Sen keskeinen elementti on turvata oikeusvarmuutta, ettei lain soveltaminen yllättäen tai ainakaan takautuvasti muutu. Sen sijaan vakiintunut käytäntö ei yleensä estä käytännön muuttamista lainsäädännön määrittelemissä rajoissa. (Mäenpää, Olli: Hallinto-oikeus, 2023, s. 172).

Odotusten lainmukaisuudella viitataan siihen, että viranomaisen toimittua virheellisesti tai lainvastaisesti luottamuksensuojaa ei päätöksen tai neuvon perusteella synny (KHO 2018:51). Luottamuksensuojan tavoitteena ei myöskään ole muodostaa saavutettuja oikeuksia tai pysyttää kerran tehtyä hallintopäätöstä täysin muuttumattomaksi (Mäenpää 2023, s. 176, KHO 2017:95). Lainmukaisuuden vaatimuksesta ei voi johtaa sellaista päätelmää, että piispan lain nojalla tekemä päätös ylimääräisistä vaaleista ja vaalialueista olisi kestoaltaan tai soveltamisalaltaan muu kuin laissa säädetty. Tällainen tulkinta olisi lainvastainen ja johtaisi käytännössä siihen, että piispan toimivalta ylimääräisten vaalien määräämisessä korvaisi valtuustolle säädetyn toimivallan, eikä valtuusto koskaan voisi päättää vaalialueista toisin.

Valtuuston edellisestä päätöksestä tehdyssä oikaisuvaatimuksessa virheellisesti väitetään, että ”[y]hdistymissopimuksessa – – linjattiin, että siirtymäaikana sovittu vaalialuejako – – olisi pysyväksi tarkoitettu – –”. Ensinnäkään nykyisestä vaalialuejaosta ei olla sovittu mitään, vaan sen on tehnyt omalla päätöksellään hiippakunnan piispa kirkkolain 55.3 § nojalla. Yhdistymissopimuksessa kohdassa kolme sovitaan: ”Uuden seurakunnan valtuusto päättää siirtymävaiheen aikana alueiden edustuksen jyvittämisestä.” Tänä vuonna on ollut ensimmäinen kerta, kun nykyisen yhdistyneen seurakunnan seurakunnanvaltuusto on lain ja yhdistymissopimuksen mukaisesti päättänyt vaalialueista.

Yhdistymissopimus on ongelmallinen myös siltä osin, että siinä ei ole määritelty siirtymäajan pituutta. Kirkollishallitus perustaa päätöksensä oikaisuvaatimuksen tekijöiden ja seurakunnanvaltuuston antamiin selvityksiin, jotka kuitenkin sisältävät useita

7.12.2023

asiavirheitä. Erityisesti merkille pantavaa on oikaisuvaatimuksessa, seurakunnanneuvoston lausunnossa ja kirkollishallituksen päätöksessä toistuva virheellinen tieto seurakuntien yhdistymisestä 1.1.2020 alkaen, mikä aiheuttaa hämmennystä esitetystä aikajanaasta, eikä ole todenmukaista, vaan seurakunnat ovat yhdistyneet kirkollishallituksen 8.10.2019 tekemän päätöksen mukaisesti vasta 1.1.2021.

Yhdenvertaisuus

Kirkollishallitus on 3.5.2023 antanut vaaliohjeen, jonka mukaan vaalialueilta tulee valita edustajia suhteellisesti väkilukuun verrattuna. Oheisessa taulukossa on käytetty tuoreinta vuoden 2022 lopun tietoa seurakunnan jäsenmäärästä ja jaettu ulkomailla asuvat vaaliohjeen mukaisesta vaalialueiden jäsenmäärien mukaisesti.

Kirkollishallituksen päätöksen perusteluissa viitataan perustuslain vaatimukseen yhdenvertaisuudesta. Seurakunnanneuvoston laatimassa pohjaesityksessä erityisesti Helsingin ja Keski- ja Itä-Uudenmaan vaalialueilla valtuutettujen suhteellinen määrä vaalialueen seurakuntalaisten määrään ja siten seurakuntalaisten edustus seurakunnanvaltuustossa on erityisen huono: Helsingissä vain noin 0,85 valtuutettua tuhatta seurakuntalaista kohden ja Keski- ja Itä-Uudellamaalla 0,91 valtuutettua tuhatta seurakuntalaista kohden. Sen sijaan Länsi-Uudenmaan ja Hämeenlinnan vaalialueilla edustus on 1,64 ja 2,51 valtuutettua tuhatta seurakuntalaista kohden. Hämeenlinnalaisella seurakuntalaisella olisi tällaisessa jaossa kolminkertainen edustus helsinkiläiseen seurakuntalaiseen verrattuna seurakunnanvaltuustossa.

Seurakunnanneuvoston valtuustolle valmisteleva pohjaesitys on yhdenvertaisuuden ja alueellisen edustuksen kannalta ongelmallinen sen suosiessa kahta vaalialuetta (Hämeenlinna ja Länsi-Uusimaa) kahden muun vaalialueen (Helsinki ja Keski- ja Itä-Uusimaa) kustannuksella. Lisäksi seurakunnanneuvoston pohjaesityksen vaatimus vähintään kahdesta edustajasta vaalialuetta kohden ei perustu mihinkään lainsäädäntöön tai omiin sopimuksiin. Nykyisellään pohjoiselta toiminta-alueelta on valittu kaksi kymmenestä valtuuston valitsemasta neuvoston jäsenestä, yksi viidestä kiinteistölautakunnan jäsenestä sekä yksi kolmesta vaalilautakunnan jäsenestä. Pohjoisella toiminta-alueella on siis luottamuselimissä ollut tällä vaalikaudella 20–33 % edustus, vaikka alueella asuu vain 13 % seurakunnan jäsenmäärästä.

Myös entisen Helsingin seurakunnan jäsenillä on voinut olla odotuksia yhdenvertaisesta kohtelusta vaalialueita ja valtuutettujen määrää jaettaessa. Entisen Helsingin seurakunnan Helsingin vaalialueelta väheni kolme paikkaa ja Keski- ja Itä-Uusimaan vaalialueelta yksi paikka tehden niistä suhteellisesti heikoimmin edustettuja vaalialueita edellä kuvatun mukaisesti Hämeenlinnan, Lahden ja Länsi-Uudenmaan vaalialueiden eduksi. Yhdenvertaisuuden varjolla ei voida suosia pieniä vaalialueita antamalla niille suhteellisesti moninkertaista edustusta. Yksikään vaalialue ei valtuuston päätöksen mukaisessa aluejaossa muodosta yksinään enemmistöä.

7.12.2023

Kirkollishallitus katsoo seurakunnanvaltuuston toimineen kirkkolain 54 §:n vastaisesti jakaessaan vaalialueita, mutta todellisuudessa seurakunnan muut vaalialueet paitsi Helsinki on jaettu suunnilleen samankokoisiin alueisiin, joissa asuu 1300–3000 seurakuntalaista. Valtuuston päätöksessä pienin (Hämeenlinna) ja kolmanneksi pienin (Lahti) vaalialue yhdistettiin, niin että ne edelleen muodostavat toiseksi pienimmän vaalialueen (Häme). Tosiasiassa kaikki seurakunnan vaalialueet Vantaata lukuun ottamatta muodostuvat useamman eri pyhäkön ja pyhäkköyhteisön kokonaisuudesta. Seurakunnan alueella toimii noin 30 kirkkoa ja niiden ympärillä toimivaa yhteisöä, joista monet saman kaupungin sisällä (mm. Helsingissä, Espoossa ja Hämeenlinnassa). Ei ole mahdollista luoda jokaisen toiminnallisen yksikön ympärille omaa vaalialuetta, vaan yksi vaalialue muodostuu Helsinkiä lukuun ottamatta 1–3 valtuutetun vaalialueesta mukaillen seurakunnan toiminnallisia alueita. Vaalialueiden olisi hyvä noudattaa vaikiintuneita aluerajoja, esimerkiksi maakuntarajoja, joita myös yleisissä vaaleissa käytetään. Yleisesti käytössä olevat aluejaot ovat tavalliselle seurakuntalaiselle luontevammin ymmärrettävissä, mikä on välttämätöntä äänestämisenkin kannalta.

Oikaisuvaatimuksessa ja kirkollishallituksen päätöksessä todetaan, että olosuhteet ja toiminta eivät ole seurakunnan alueella muuttuneet, eikä siten vaalialueiden muutokseen ole oikeutusta, viitaten erityisesti Hyvinkään kunnan siirtämiseen Keski- ja Itä-Uudenmaan vaalialueeseen. Tosi asiassa seurakunnan vuosittaisessa toimintasuunnitelmassa on joka vuosi seurakuntien yhdistymisestä alkaen korostettu nimenomaan Keski-Uudenmaan alueen yhteistyön kehittämistä, mikä myös käytännössä näkyy siinä, että Järvenpään kirkkoon sijoitetut pappi ja kanttori vastaavat nykyään seurakuntatyön toteuttamisesta myös Hyvinkään kirkossa. Oikaisuvaatimuksen tekijät tai kirkollishallitus päätöksessään eivät ole uskottavasti pystyneet osoittamaan, että valtuuston päätöksen tavoitteena olisi syrjiä jonkin vaalialueen asukkaita sen sijaan, että kyseessä olisi tavanomainen muuttuneen ja muuttuvan seurakunnan myötä syntynyt tarve myös vaalialuejaon ajantasaistamiselle.”

Vaalialuejakotaulukko:

Kunta	Asukkaat	Valtuutettujen määrä	
I Helsinki			
Helsinki	8682		
yhteensä	8682	8,71	9
II Vantaa			
Vantaa	2642		
yhteensä	2642	2,65	3
III Espoo			
Espoo	3011		
Kauniainen	72		

HELSINGIN
ORTODOKSINEN
SEURAKUNTA

7.12.2023

yhteensä	3083	3,09	3
IV Keski- ja Itä-Uusimaa			
Askola	42		
Hyvinkää	329		
Järvenpää	507		
Kerava	354		
Mäntsälä	141		
Nurmijärvi	410		
Pornainen	43		
Porvoo	393		
Pukkila	12		
Sipoo	171		
Tuusula	382		
yhteensä	2784	2,79	3
V Länsi-Uusimaa			
Hanko	66		
Inkoo	35		
Karkkila	72		
Kirkko- nummi	397		
Lohja	318		
Raasepori	103		
Siuntio	69		
Vihti	220		
yhteensä	1280	1,28	1
VI Häme			
Asikkala	40		
Forssa	57		
Hattula	67		
Hausjärvi	38		
Heinola	116		
Hollola	117		
Humppila	6		
Hämeen- linna	524		
Iitti	39		
Janakkala	74		
Jokioinen	13		
Kärkölä	6		
Lahti	1028		
Loppi	46		
Orimattila	85		
Padasjoki	6		
Riihimäki	157		

7.12.2023

Somero	24		
Tammela	10		
Urjala	4		
Ypäjä	9		
yhteensä	2466	2,47	2
Muut			
Tuntematon	39		
Ulkomaat	1046		
yhteensä	1085		
yhteensä	22022	21	21

Neuvoston pohjaesityksen ja puheenjohtaja Brodkinin vastaesityksen välillä äänestettiin, jossa vastaesitys sai kahdeksan ääntä (Bly, Brodkin, Kilpinen, Kontkanen, Mount-raki, Palola, Virolainen ja Brodkin) ja neuvoston pohjaesitys viisi ääntä (Lappalainen, Murto, Salminen, Soraniva ja Tamminen).

Päätös: Valtuusto hyväksyi vastaesityksen mukaisen jaon vaalialueisiin ja valtuutettujen jaon alueittain perusteluineen.

Valtuuston jäsenet Lappalainen, Murto, Salminen ja Tamminen jättivät asiassa eriävät mielipiteet (liitteet).

8 § Aloitteet

Jos seurakunnanvaltuuston jäsen haluaa asian valtuuston käsiteltäväksi, hänen on KJ 90 §:n mukaan tehtävä siitä kirjallinen esitys valtuuston puheenjohtajalle, jonka on ilman aiheetonta viivytystä toimitettava se seurakunnanvaltuuston valmisteltavaksi.

Valtuuston jäsenillä ei ollut aloitteita.

9 § Muut asiat

Valtuuston jäsenillä ei ollut muita asioita.

10 § Ilmoitusasiat

Kirkkoherra ilmoitti, että metropoliitta Epifanios vieraillee Helsingissä joulukuussa.

11 § Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja kiitti valtuuston jäseniä kuluneesta valtuustokaudesta.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 21.34.

7.12.2023

PÖYTÄKIRJAN VAKUUDEKSI

Jefim Brodkin

Puheenjohtaja

Lasarus Jalonen

Sihteeri

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

Olemme tänään tarkastaneet seurakunnanvaltuuston 7.12.2023 pitämästä kokouksesta laaditun pöytäkirjan ja todenneet sen kokouksen kulun mukaiseksi.

Helsingissä 14. joulukuuta 2023

Maria Mountraki

Risto Murto

Pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjantarkastaja

Oikaisuvaatimusaika:

Valtuuston kokouksen tarkastettu pöytäkirja on nähtävänä seurakunnan ilmoitustaululla, Liisankatu 29 A, 00170 Helsinki, 14.12.2023–28.12.2023 välisenä aikana.

Kirkollishallituksen antamat oikaisuvaatimusohjeet:

7.12.2023

Tähän päätökseen tyytymätön voi hakea siihen oikaisua Suomen ortodoksiselta kirkollishallitukselta kirjallisella oikaisuvaatimuksella.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- Oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja kotikunta.
- Postiosoite ja puhelinnumero, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset oikaisuvaatimuksen tekijälle voidaan toimittaa.
- Päätös, johon haetaan oikaisua.
- Miltä kohdin päätökseen haetaan oikaisua ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi.
- Perusteet, joilla oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös ei ole tarkoituksenmukainen, ainoastaan seurakunnanvaltuuston ja luostarin johtokunnan kirkollishallitukselle alistettavasta päätöksestä.

Oikaisuvaatimuksen tekijän, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava oikaisuvaatimus. Jos oikaisuvaatimuksen tekijän puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, taikka jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, on oikaisuvaatimuksessa ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä oikaisuvaatimukseen valtakirja.

Oikaisuvaatimus on toimitettava Suomen ortodoksiselle kirkollishallitukselle oikaisuvaatimusajan kuluessa henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähtin välityksellä, postitse taikka telekopiona tai sähköpostina. Oikaisuvaatimuksen lähettäminen tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla. Postitse lähetetty

7.12.2023

oikaisuvaatimus katsotaan annetuksi sinä päivänä, jona oikaisuvaatimuksen sisältävä postilähetys tai ilmoitus lähetyksen saapumisesta postin osoitetoimipaikkaan on annettu kirkollishallitukselle. Asiakirjaan, joka postitse tai lähetin välityksellä lähetetään kirkollishallitukselle, on lähettäjän selvästi merkittävä nimensä, ammattinsa, asuinpaikkansa ja postiosoitteensa.

Postiin oikaisuvaatimusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Suomen ortodoksisen kirkollishallituksen postiosoite on Karjalankatu 1, 70110 Kuopio ja käytösioite Karjalankatu 1, Kuopio. Kirkollishallituksen kanslian aukioloaika on ma – pe 9.00 – 14.00. Kirkollishallituksen sähköpostiosoite on kirkollishallitus@ort.fi.

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 18 pages before this page

Dokumentet inneholder 18 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 18 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 18 sider før denne side

Detta dokument innehåller 18 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende